

030 239 80 60

info@xtnt.nl

Postbus 51 3500 AB Utrecht

HOME

OVER ONS

ONZE PROJECTEN

WERKEN BIJ XTNT

CONTACT

Op de sofa bij de verkeerspsycholoog: zebrapaden

Home / uitgelicht

/ Op de sofa bij de...

MEER WETEN?

Onze verkeerspsychologen Gerard en Kim schijnen elke week hun licht op gedragingen, issues of vreemde verschijnselen in het verkeer. In deze vierde rubriek: zebrapaden.

Zebrapaden. Overstekend verkeer (voetgangers en bestuurders van gehandicaptenvoertuigen) heeft er volgens de verkeersregels voorrang. In de praktijk is dit vaak anders. Wáárom stoppen mensen toch zo vaak níet voor overstekend verkeer bij zebrapaden?

Een snelle zoekopdracht in Google levert kreten op als 'Niemand stopt voor zebrapaden' en 'Voetgangers zijn hun leven niet meer zeker'. Uit een item van EditieNL blijkt dat in Amsterdam slechts 1 op de 10 fietsers stopt voor voetgangers bij een zebrapad. Noors onderzoek laat zien dat zebrapaden zonder aanvullende maatregelen schijnveiligheid bieden en eerder gevaarlijker zijn. Maar hoe komt dat nou, dat mensen niet stoppen?

Op je strepen staan

Als voetganger moet je soms behoorlijk lef tonen om een zebrapad over te steken. Hopelijk stopt de ander als jij

Nieuwsberichten

Nog niet gestreden, wij gaan hem aan: Strijd tegen de file!

29 mei 2019

XTNT verhuist!

27 mei 2019

Fietsstimule van sprookj naar werkelijkheid door Sjees Gangmaker

21 mei 2019

begint met oversteken. Met enige angst in de ogen kijken voetgangers het naderende verkeer strak aan. Zullen ze gaan stoppen of niet?

Slechte ervaringen met verkeer dat doorrijdt, zorgen ervoor dat veel voetgangers niet op hun 'strepen' durven te staan. Het psychologische mechanisme *operante conditionering* is hierbij gaande. Oftewel, een leerproces waarbij beloningen en bestraffingen van voorgaand gedrag het huidige gedrag vormen. Het gevolg van deze operante conditionering is dat voetgangers vaak een passieve houding aannemen en wachten op wat naderend verkeer doet. Onbedoeld versterken ze hiermee het ongewenste gedrag van de personen die niet stoppen. *Reinforcement*, zoals we dat binnen de theorie van operante conditionering noemen. Als blijkt dat de ander stopt, zijn voetgangers vaak zó blij dat ze het verkeer bedanken. Is het dan echt normaler om bij zebrapaden door te rijden dan te stoppen?

Zebrapaden niet zo zwart-wit

Voetgangers of bestuurders van gehandicaptenvoertuigen moeten dus goed aangeven dat ze willen oversteken. Maar hoe doen ze dat? Ze roepen niet '*ik ga nu oversteken!*' en steken geen hand uit. Dus hoe weet je automobilist of fietser nou dat iemand wilt oversteken?

Even
voorstellen:
onze
nieuwe
collega
Geert!

9 mei 2019

Op de sofa
verkeerspsy
Als Max Ver
door de wo

19 april 2019

Even
voorstellen:
Onze
nieuwe
stagiair
Jelmer

19 april 2019

MEER WETEN?

Als weggebruiker wordt van je verwacht dat je op basis van de lichaamstaal van een persoon afleest of iemand wil oversteken. Dit is niet altijd even makkelijk. Soms lijkt het alsof iemand wil oversteken, maar staat diegene te wachten bij een zebrapad. Iemand die is gestopt, denkt geërgerd: *'de volgende keer rijd ik door!'* Andere voetgangers lijken te wachten tot het verkeer is gepasseerd, moet ik als fietser of automobilist dan nog stoppen? En hoe zit het met verkeerslichten bij zebrapaden? Moet ik voor de voetganger stoppen, of kan ik doorrijden?

De gouden regel

Een van de gouden regels voor verkeerskundigen is: breng de weggebruiker niet in de war. Volgens deze regel leiden tegenstrijdige signalen tot schijnveiligheid en onzekerheid, exact wat bij zebrapaden aan de hand lijkt te zijn. Psychologisch onderzoek toont aan dat men in onzekere situaties (nog meer dan normaal) geneigd is om het gedrag van anderen te kopiëren. Met de eerder geconstateerde sociale norm, kunt u wel raden wat het gevolg hiervan is.

Afschaffen die hap??

Moeten we zebrapaden dan maar helemaal afschaffen?

Nee, zeker niet. Wel moeten we beter nadenken over wáár we zebrapaden plaatsen. Zo werken ze over het algemeen goed op plaatsen waar veel voetgangers zijn. Massa sterkt de voetgangers, waardoor ze eerder zullen oversteken in plaats van afwachten. Op locaties waar weinig voetgangers zijn, is het verstandiger om te kiezen voor andere oplossingen zoals een middeneiland of verkeerslichten. Zo weten voetgangers waar ze aan toe zijn en voorkom je schijnveiligheid.

MEER WETEN?

Effectief zichtbaar zijn

Maatregelen om het effect van zebrapaden te vergroten, zijn vaak visueel ingestoken. Van extra (opvallende) verkeersborden, een permanent verlicht zebrapad tot een 3D-zebrapad (optische illusie waarbij een zebrapad boven de weg lijkt te zweven). Maar, het gaat om meer dan het vergroten van de zichtbaarheid van zebrapaden. Het gaat ook om het wegnemen van onzekerheden en onduidelijkheden, oftewel: de communicatie tussen verkeersdeelnemers. Vanuit deze beredenering lijkt het zebrapad met het intelligente detectiesysteem effectief. Het zebrapad detecteert voetgangers, waardoor de verlichting automatisch aanspringt. Zo hoeft de voetganger niet meer te gebaren dat hij wil oversteken, maar doet de verlichting het voor hem. Dit type zebrapad is overigens vooral een geschikt hulpmiddel op niet al te drukke voetgangerslocaties.

MEER WETEN?

Meer weten?

Wil je meer weten over onze visie op gedrag in het verkeer? Neem eens [contact](#) op! Lees ook de [vorige rubrieken van onze verkeerspsychologen](#).

Terug naar overzicht

XTNT

Postbus 51
3500 AB Utrecht
T: 030 239 80 60
E: info@xtnt.nl

ACTUEEL

Nog nie
gestrec
wij gaai
hem aa
Strijd
tegen d
file!

29 mei 2

XTNT
verhuis

27 mei

2019

PROJECTEN

(E) Fiets

Openbaar
vervoer

Smart
Mobility

Stakeholdermanagement

Ontwerp
en
inrichting

Mobiliteitsgedrag

**WIE MAKEN
XTNT**

Frans

MEER WETEN?